

Porträttet : Komedi i en akt /

Nyblom, Helena,

81 F a z Teatern, Svenska. 326. 1910

Sv. Teatern.

N:o 326.

Vill lo.
Dram.
Samml.

Porträttet

Komedi i en akt

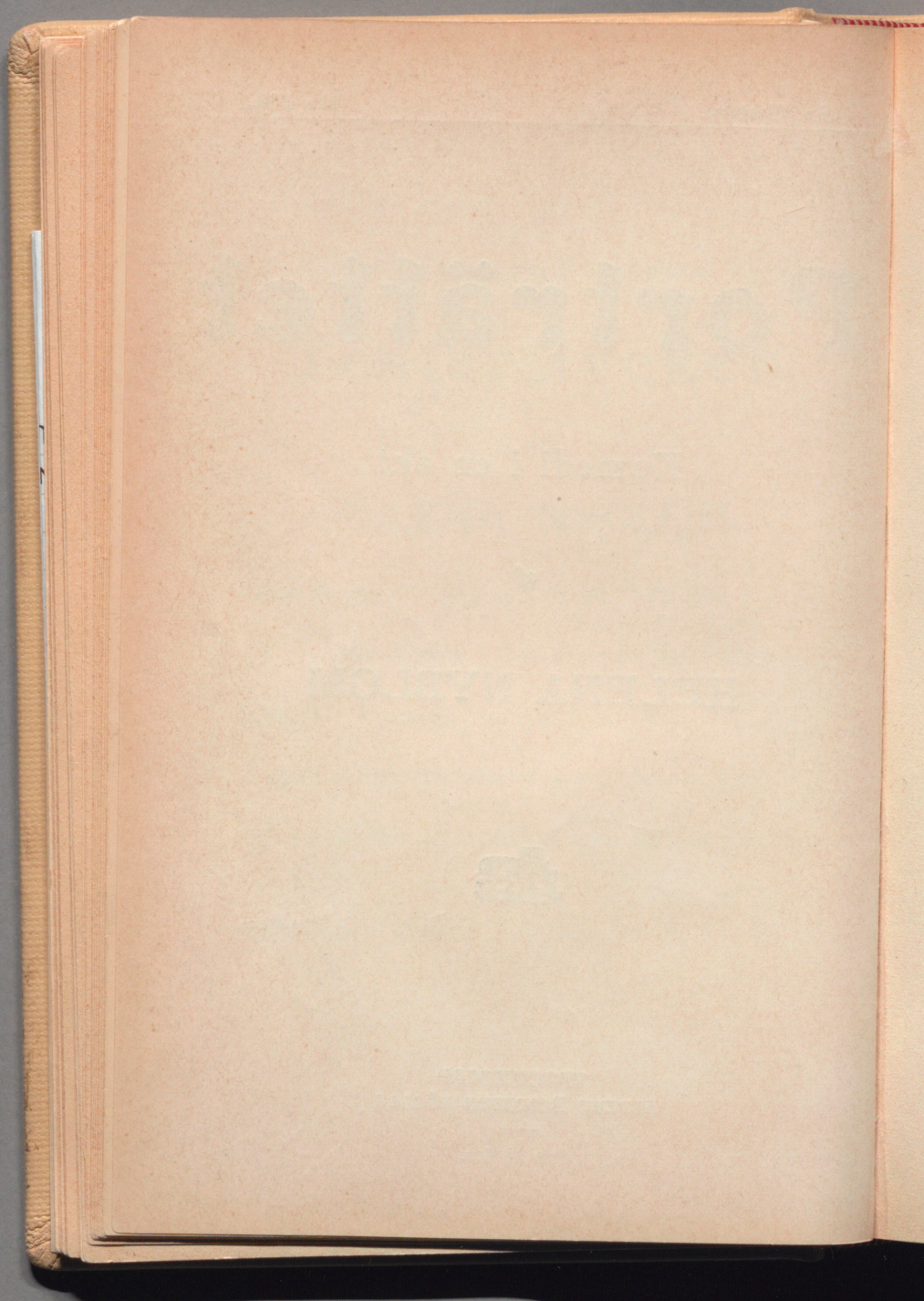
af

HELENA NYBLOM

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris 50 öre.

PORTRÄTTET

KOMEDI I EN AKT

AF

HELENA NYBLOM

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Om man önskar uppföra denna komedi på offentlig teater eller som sällskapsspektakel, bör man i detta syfte hänvända sig till författarinnan, Floragatan 15, Stockholm.

PERSONERNA:

Friherrinnan IDA v. KUHN (56 år).

INEZ DE CLAIR, hennes nièce (22 år).

HENRY v. KUHN, diplomat (32 år).

ERNEST KELLER, målare (30 år).

Handlingen försiggår på friherrinnan v. Kuhns egendom
»Sunnanå» i juni månad.

STOCKHOLM

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1910

Ridån går upp för en stor trädgårdssalong i »empirestil», hvitt och guld. I bakgrunden en glasdörr som leder ut till trädgården. På båda sidor af dörren stora fönster, af hvilka det ena är täckt med en grön gardin. Framme på scenen till vänster ett staffli med en tafa. Bakom staffliet ett bord med palett, färglåda och öfrigt material för målning. Något längre inne på scenen midt på golvet är anbragt en skärm, hvaröfver det hänger ett stort, gult silkesdraperi. Flera stora, bekväma länstolar här och där i rummet. Vid väggen till höger under en spegel ett marmorbord prydt med en stor vas med blommor. Fritt stående till höger ett bord med böcker, tidningar o. s. v. Dörrar till höger och vänster, som antagas föra in till andra rum. — Morgonbelysning.

Första scenen.

FRIHERRINNAN v. KUHN *står framför taflan och betraktar den. Hon ser på taflan, skrattar sakta, och betraktar den åter. Från dörren i bakgrunden kommer Inez.*

Andra scenen.

FRIHERRINNAN. INEZ.

INEZ. Du skrattar, tant! *Går fort fram till henne.*

FRIHERRINNAN. Ja, vet du, det är bara af belåtenhet. Det är ju alldeles märkvärdigt hvad det porträttet liknar dig!

INEZ *glad*. Tycker du?

FRIHERRINNAN. Ja, inte så där fotografiskt noga. Du har fått litet för kort näsa, litet för lång hals — måhända litet för stora ögon. — Men allt det där är ju bara obetydligheter. Men det hela! Det hela! Totalintrycket! Det är ju alldeles du själf, så som jag känner dig — så som jag egentligen trodde att endast jag kände dig. Men att en främmande —?
Ser på Inez.

INEZ. Nå, en främmande är han väl numera inte. Han har ju målat på porträttet i tre veckor.

FRIHERRINNAN. Tre veckor! — Det är i alla fall en mycket kort tid för att lära känna en människa. — Men det tycks verkligen att han känner dig. *Ser åter genom lorgnellen på porträttet.* Det är du själf, lifslefvende. »Ladylike» ut i fingertopparna! Denna lugna, reserverade blick som håller alla obehöriga på afstånd. Och så bakom allt det där! — *Hon skrattar.* Ja, han har genomskådat dig. Han har upptäckt allt som lefver och rör sig bakom din förnäma reservation — all denna kraft som plötsligen skulle kunna explodera. *Kysser Inez.* Gud ske lof att detta porträtt blef måladt.

INEZ. Egentligen var det inte alls jag som skulle målas, men du, tant. Du är vackrare än alla vi unga tillsammans, och det är oförlåtligt, att det inte existerar ett porträtt af dig.

FRIHERRINNAN. Jo, det finns ett, ett alldeles utmärkt porträtt för resten.

INEZ. Hvar då?

FRIHERRINNAN. Det kan jag inte säga.

INEZ. Hvad menar du?

FRIHERRINNAN. Jag menar, att jag hvarken vet hvar porträttet finns, eller hvem som rå'r om det.

INEZ. Är det utomlands?

FRIHERRINNAN *nickar*. Utomlands!

INEZ. Men hvarför har du det inte själf?

FRIHERRINNAN. Ja, ser du, det var en ganska besynnerlig historia. Jag var på min bröllopsresa med din morbror i Paris, och där fanns vid den tiden en mycket berömd porträttmålare. Min man önskade att han skulle måla mitt porträtt, och jag satt modell för honom tjugutre gånger.

INEZ. Precis lika många gånger som jag suttit för Keller!

FRIHERRINNAN. Alla voro förtjusta i porträttet. Konstnärerna kallade det ett mästerverk, och din morbror tyckte att han hade fått mig ännu en gång.

INEZ *förvånad*. Och så behöllo ni inte porträttet.

FRIHERRINNAN. Af den orsaken, att vi inte kunde få det.

INEZ. Kunde ni inte få det?

FRIHERRINNAN. Då det gällde ville målaren inte lämna ifrån sig det. Din morbror trodde att han inte var nöjd med honoraret som han själf hade begärt, och ville öka på det — men han var obehaglig. Din morbror var hos honom hvarje dag — ibland flera gånger om dagen. Men en morgon var hans dörr läst. Han var borta, och vi sågo aldrig vidare till hvarken honom själf eller porträttet.

INEZ *ser på sin tant*. Å!

FRIHERRINNAN *lätt*. De ha sina infall, dessa konstnärer.

INEZ. Ja, jag förstår.

FRIHERRINNAN. Hvad är det du förstår?

INEZ. Han ville haft dig själf, och då han inte kunde få dig så — så tog han porträttet.

FRIHERRINNAN. Ni unga ha då alltid så besynnerliga tankar!

INEZ. Som förstå edra ungdomstankar. *Efter en paus*. Tant! — Älskade du morbror Henry?

FRIHERRINNAN. Kära barn! Jag var ju gift med honom.

INEZ. Ja, det vet jag — men jag vet inte om du älskade honom.

FRIHERRINNAN. I min ungdom förutsatte man, att en väluppfostrad flicka skulle älska sin man. — Dessutom har det från generation till generation upprepats, att en de Clair gift sig med en von Kuhn. Därtill var man liksom född och förutbestämd. Och du ser, att det fortsättes. Du heter Inez de Clair och din fästman heter Henry v. Kuhn. Det är den gamla historien, som hela familjen är öfverens om.

INEZ. Ja, vi göra som bönderna. När deras jord gränsar till samma dike, då finna de det praktiskt att gifta sina barn med hvarandra.

FRIHERRINNAN. Ja, så är nu världens gång. — »Den fina världen». — Allt ifrån det du var barn, har ju hela familjen ansett det som en afgjord sak, att du, som min enda brors dotter, skulle gifta dig med min mans enda brorson.

INEZ *som stått i tankar.* Tant! Skulle du inte själf vilja haft barn?

FRIHERRINNAN. Jag vet inte! — I alla fall skulle jag aldrig kunnat älska mina egna barn mera än jag älskar dig! *Kysser henne.* Du har hela mitt hjärta, och du skall en gång äga allt hvad jag har. — Jag skulle bara önska, att jag hade ännu mera att ge dig.

INEZ *varmt.* Å, tant!

FRIHERRINNAN *torkar sina ögon.* Har du sett Henry i dag?

INEZ. Ja.

FRIHERRINNAN. Säg mig, tycker han att du förändrat dig, sedan han sist var hemma?

INEZ. Han säger det.

FRIHERRINNAN. Känner han sig besviken?

INEZ *skrattar.*

FRIHERRINNAN. Nej, jag kan nästan tänka mig att han är öfverraskad. Då han sade adjö till dig för fem år sedan, var du en liten blek och spenslig flicka med alltför stora ögon, och nu...

INEZ. Ja, han säger att han är öfverraskad. Också öfver porträttet. —

FRIHERRINNAN. Ja, jag hade ju egentligen helst önskat, att det hade varit färdigt, innan han kom hem. — När han nu snart tar dig ifrån mig, vill jag vara säker om, att jag åtminstone har porträttet att trösta mig med. — Jag hade önskat att det hade blifvit färdigmåladt då vi voro i ro för oss själfva.

INEZ. Ja, han kom bra oväntadt — direkt hitin i salen, där jag stod modell.

FRIHERRINNAN. Blef du glad, Inez?

INEZ. Snarare förskräckt! Du ska komma ihåg, att jag i fem år har gått och fantiserat om Henry. Jag hade ju hans fotografi, och fick då och då hans små bref, men hans bild ändrades jämt i min fantasi, och då han nu kom — så där plötsligt, tyckte jag han var en alldeles främmande person. *Hårdare*. Och så att veta — — å — att han hade en så där på hyllan, och hela tiden visste att det berodde på honom själf, när han ville komma och lyfta ner'en.

FRIHERRINNAN. Du älskar honom måhända inte längre lika mycket som förut?

INEZ. Söta tant! Hvad vet ett barn på sjutton år om kärlek?

FRIHERRINNAN. Men nu! — Nu! — Hvad känner du för honom nu?

INEZ. Hvad jag känner? *Lägger handen på hjärtat*. — Uppriktigt taladt, tant — rakt ingenting. — Jag känner honom ju inte. — Där kommer han för resten.

Tredje scenen.

DE FÖRRA. HENRY v. KUHN.

v. KUHN *kysser damerna på handen*. En charmant morgon! — I dag är vädret ju som skapadt för en ridtur. I dag, Inez, måste du verkligen vara så älskvärd att unna mig ditt angenäma sällskap. Vi ha ju ännu så godt som inte träffats.

INEZ. Ja, tack — men inte nu. Jag skall stå modell klockan tio, *ser på sin klocka*, och den fattas bara fem minuter.

V. KUHN. Det är då förskräckligt hvad din tid är upptagen af att sitta modell. — Under de tre dar jag varit här, har du aldrig haft en stund ledig för mig, för det där porträttets skull. — Är det inte snart färdigt?

INEZ. Det kan jag verkligen inte svara på. Det beror på herr Keller.

FRIHERRINNAN. Meningen var, att porträttet skulle ha varit färdigt, innan du kom.

INEZ. Och du kom en hel månad innan vi väntade dig.

V. KUHN. Det vill måhända med andra ord säga, att jag kom för tidigt?

INEZ. Ja naturligtvis!

V. KUHN. Det är grymt sagdt af dig, Inez! Du borde väl i alla fall förstå att jag inte kunde dröja längre — längtan —

INEZ. Å, hade du väntat i fem år, så kunde du gärna ha väntat ännu en månad. — Du roade dig dock på det hela taget riktigt briljant i Paris. Nu får du i alla fall inte alls ha några fordringar på mig förr än porträttet är färdigt.

V. KUHN. Att det skall vara så viktigt!

INEZ. För ögonblicket det viktigaste af allt!

V. KUHN *till friherrinnan*. Tant! Tycker du inte — — —

FRIHERRINNAN. Att Inez har rätt. — Det fattas bara så litet i att porträttet är färdigt, och när ett konstverk så där håller på att avslutas, få alla lof att visa det sin tillbörliga respekt, och ingen störa konstnären.

V. KUHN. Det måtte vara en märkvärdig celebritet, denne herr Keller?

INEZ. Det skall porträttet bäst kunna upplysa dig om.

V. KUHN *går till porträttet och ser därpå genom lorgnetten.* Ja, det är ju charmant — charmant! Jag förstår mig nog inte så särdeles mycket på konst, men det är ju du, och redan det är nog för mig. Jag tycker blott, att du skulle haft blekröda, och inte ljusgröna rosetter till din hvita dräkt. Det är nu en gång något med ljusrött och unga flickor som — — —

INEZ. Herr Keller föredrar grönt. Han tycker det står bättre mot min hy.

V. KUHN. Är det han som bestämmer?

INEZ. Naturligtvis! Det är ju han, som målar porträttet.

Fjärde scenen.

DE FÖRRA. KELLER *från dörren i bakgrunden, klädd i målareblus.*

KELLER. God morgon, mina damer! *Ger handen åt damerna.* Herr baron! *Bockar.* I dag är det då ett riktigt målareväder. Ett sådant ljus! En sådan luft! I dag ska vi göra något mycket vackert.

Han går till bordet där målarmaterialerna ligga, tar paletten och börjar ordna allt för att börja måla.

V. KUHN. Jag skulle snarare vilja säga: I dag är det det syperbaste väder för en ridtur.

KELLER. Så kan ju ni rida ut och jag måla. —

V. KUHN. Och Inez?

INEZ. Jag står modell, som jag sagt dig.

V. KUHN. *Bestämd.* Så stannar jag här och ser på.

KELLER *till Inez.* Fröken! Vill ni vara så snäll att intaga er ställning!

INEZ *ställer sig under skärmen hvaröfver draperiet hänger.*

KELLER. Hufvudet litet mera till höger! — Annu litet mera! — Ännu litet! — Se så där — tack! *Han står en liten stund och ser på henne, går därefter bort och tager en tunn schal som hänger öfver en stolrygg och kastar den om Inez' hals. Jag har i natt legat och tänkt på — — — Går på afstånd, lägger hufvudet på sned och ser på Inez, går därefter och rifver schalen från hennes axlar och säger bestämd: Nej! Det var bättre förut! Ingen schal! —*

Friherrinnan har stått bakom honom och följt hans observationer. v. Kuhn, som har satt sig i en länstol till höger, ser oroligt från Inez till Keller.

FRIHERRINNAN. Nej! Jag tycker inte heller att schalen passar. — Men hvad skulle ni tycka om ett par rosor, mycket bleka, som hon höll i handen?

KELLER. *Som tagit paletten och har börjat måla, kniper ihop ögonen.* Ja! Det var ingen dum idé, men då ska vi ha dem mycket bleka, nästan hvita.

FRIHERRINNAN. Jag tror de ska vara utslagna. Jag ska genast gå ned i trädgården och plocka dem. *Hon går ut genom trädgårdsdörren i bakgrunden.*

Femte scenen.

INEZ. v. KUHN. KELLER.

KELLER, *arbetande vid staffliet, till v. Kuhn.* Ämnar ni stanna här inne?

v. KUHN. Ja, det ämnar jag verkligen i allra högsta grad.

KELLER. Men då får ni verkligen inte störa oss.

v. KUHN. Hvad befalls? Störa!

KELLER. Ja, inte sitta i ljuset för mig, och inte springa fram och åter och vara så där nervös som ni var i går.

v. KUHN. Var jag nervös i går?

KELLER. Ja, det var ni verkligen i allra högsta grad. — Se här! *Han går till bordet där tidningar och böcker äro anbragta.* Här är fullt upp af tidskrifter, sporttidningar, fransyska skämtblad — allt hvad ni kan begära. — Var nu god och tag plats här. — Se så där! Just så! Nu generar ni oss inte alla, och nu kan ni roa er med allt det här medan vi måla. *v. Kuhn sitter i half profil emot åskådarna vid bordet med tidningarna.*

v. KUHN. Vi? — Hvem är den andra?

KELLER. Fröken Inez naturligtvis. Det beror hufvudsakligen på modellen, om målaren lyckas.

v. KUHN. Det har jag aldrig hört förr.

KELLER. Nej! Det är visst mycket som ni aldrig hört förr.

v. KUHN. Hvad befalls? Skall det vara en förolämpning?

KELLER. Nej, visst inte! Jag upprepar ju bara hvad ni själf säger. Håll er bara alldeles lugn. *v. Kuhn* gör några nervösa ryckningar men börjar därefter bläddra i tidningarna. Keller vid staffliet. Inez litet längre tillbaka i rummet under draperiet öfver skärmen, som gör henne osynlig för *v. Kuhn*. En liten smula mera åt höger! *v. Kuhn* flyttar sin stol starkt åt höger, medan han läser. Och så lyfta litet på hufvudet! *v. Kuhn* lyfter starkt på hufvudet. Keller står ett ögonblick och ser på Inez och säger därefter. Gud så vackert! Rent underbart vackert!

v. KUHN ser upp. Hvad är det som är så underbart vackert!

KELLER. Vädet! Naturligtvis vädet! Rasande vackert väder!

v. KUHN. Ja, alldeles gjordt för en ridtur. Fortsätter läsa.

KELLER målar ifrigt. Ser därefter på Inez och säger: Å, var så god att se rakt på mig! *v. Kuhn* vänder stolen och stirrar på Keller. Ja, det var inte till er.

v. KUHN. Jaså! Jag ber om ursäkt! Vänder åter stolen och fortsätter läsningen.

INEZ. Hvad det är roligt, att tant är så nöjd med porträttet. — Hon stod rent af och skrattade af bara förtjusning då jag nyss kom hit in.

KELLER. Ja, hon är den bästa domaren. Hon känner er.

INEZ. Bäst af alla.

KELLER. Det är bara jag som känner er bättre.

INEZ. Måhända ni ändå tar mista däri! Jag har varit hos tant Ida sedan jag var tre år.

KELLER. Men jag har i tre veckor sett in i edra ögon, och nu kan jag er utantill.

INEZ. Då beklagar jag er verkligen. När man så där kan en människa utantill, då är man färdig med henne.

KELLER. Men hvad jag har sett, har just lärt mig, att med er blir man aldrig färdig. Ni är bara öfverraskningar. Egentligen skulle jag nu helst vilja börja med ett nytt porträtt.

V. KUHN *som hört sista repliken.* Å, nej! — Var så snäll och låt bli. Då blir det ju aldrig färdigt!

KELLER. Det behöfver inte bli färdigt.

V. KUHN. Behöfver det inte bli färdigt! Det skall ta mig tusan vara afslutadt och klart innan Inez och jag gifta oss.

KELLER. Ja det lofvar jag.

V. KUHN. Då är det sannerligen bäst att ni skyndar er. — Kila bara på! —

KELLER. Men då får jag också be er att hålla er aldeles lugn. Det minsta afbrott kommer att fördröja arbetet.

V. KUHN. Jag ska, min själ, tiga som en häst!
Han fortsätter att läsa.

KELLER *ser på Inez.* Ni rent af strålar i dag! Och bakom allt detta strålande ser jag en underlig hotande skugga på djupet af edra ögon, som vore där åska. Hvad betyder det?

INEZ. Ni vet nog att åskan alltid kommer efter de skönaste sommardagar.

V. KUHN *som hört en del af repliken, ser upp.* Jaså, det blir åska! Var det inte det jag tänkte! Vädet kan ju inte hålla sig i åtta dar.

KELLER *går bort och stryker håret ur pannan på Inez.*

V. KUHN *orolig.* Hvad för sla'? Hvad är det fråga om? Hvad är det ni gör?

KELLER. Det är bara fröken Inez här, som vill falla litet för djupt ner i pannan. *Han vrider på Inez' hufvud.* Litet mera emot mig! — Se så där! — *Går åter till staffliet och börjar måla.* De där ögonen har jag aldrig sett förr. De ha blifvit mörkare och mörkare de sista tre dagarna. Hvad grubbla de på?

INEZ. Ni känner ju visan: »Hver glädesstund du fik paa Jord, betales maa med Sorg.

KELLER. Det är en skön sång, men man skall bara inte göra den till sin egen. — Tvärtom! Hvarje sorgens stund, man får, skall man skapa om till en glädje.

INEZ. Det är inte lätt.

KELLER. Det är heller inte meningen att lifvet skall vara lätt. Man skall kämpa sig fram. Man skall eröfra sin glädje.

INEZ *sakta.* Här om dagen berättade ni för mig om allt ni lidit, då ni kämpade er fram genom fattigdom och sjukdom och människors köld. Vi hann aldrig till glädjen i er berättelse. Ni slutade så plötsligt.

KELLER. Det var något som var så svårt att säga — men jag vill, att ni ska veta det. — Det var en tid då jag var så förtviflad, att jag — ja jag började dricka.

V. KUHN *ser upp*. Hvem? Hvem var det som drack?

KELLER. Å, det var bara jag.

V. KUHN. Hvad drack ni då?

KELLER. Vatten, naturligtvis! Vanligt dricksvatten! *Torkar sig i pannan*. Det är ju rent kvävande hett.

V. KUHN. Ja visst! — Ni ska se att vi ha åskan här inom kort. *Han slår i ett glas vatten ur karaffinen som står på bordet och dricker det mycket fort*.

INEZ *till Keller*. Vill ni nu också säga hvad som räddade er?

KELLER. Glädjen! — Jag sålde en gång en liten tafra till konstföreningens lotteri, och den som vann den, kom och sa' till mig, att han hvarje dag hade sin största glädje af att se på den. — Jag försäkrar er, att det var som om jag fått nytt blod. Jag började åter måla med en känsla af förhoppning.

INEZ. Och sen?

KELLER. Sedan har jag aldrig varit så djupt nere. — Ni vet nog, att den, som varit i afgrunden, inte nöjer sig med att åter komma upp på jorden. Han måste upp på höjderna! Och nu ser jag mitt mål så svindlande högt framför mig.

INEZ. Ni är på god väg!

V. KUHN. Sade ni »målet»? — Jag läser just här om hvilken som kom först fram vid kappseglingen i Helsingborg. Kan ni tänka att direktör Smiths lustjakt »Sjöfågeln» kom mera än tio minuter före den andra båten, som tillhörde baron Adlercreutz.

KELLER. Ja, en sådan kappseglingsbåt, den kan säga, att den verkligen är framme. Vi konstnärer, vi komma aldrig i land.

INEZ. Men, inte sant? Ibland kan väl en målare känna sig nöjd. En och annan gång har ni väl ändå haft känslan af, att ni fått uttrycka hvad ni velat?

KELLER. Å ja, så där styckevis — men fullkomligt nöjd är man nog aldrig. Då jag nu till exempel började detta porträtt, tänkte jag ju, att det skulle bli någonting utmärkt. Men jag märkte snart hur långt jag var från verkligheten — från allt hvad jag ville, ville ge — och nu — ja, nu skulle jag helst vilja börja om från början igen. Jag skulle kunna måla på det hela lifvet.

INEZ *skrattar*. Ja, var så god! Men då får ni allt lof, att jämt ändra om på det.

KELLER. Huru menar ni?

INEZ. Helt enkelt därför att man blir gammal.

KELLER. Ni blir aldrig gammal. Ni har för mycket här — och här! *Han pekar på pannan och på hjärtat. Till v. Kuhn.* Hvad tror ni, herr v. Kuhn? — Blir fröken Inez nånsin gammal?

v. KUHN. Nej, Inez har verkligen den egen-skapen att blott bli vackrare år efter år. Då jag reste till Frankrike var hon bara sjutton år, och var ju redan då en mycket söt flicka. Men då jag nu kommer åter — efter fem års bortovaro. — Ja, hvad säger ni själf? Om hon blir så mycket vackrare hvart femte år, så kan man ju inte stå ut med att se på henne när hon blir femtio.

KELLER. Ni talar som en Salomo.

V. KUHN. Ha! Ha! — Ja, man har ju sina idéer! *Han läser.*

INEZ *till Keller.* Men nu — allvarsamt taladt, när tror ni, att ni kan få porträttet färdigt?

KELLER. Helst så fort som möjligt. Helst i dag. — Annars kommer jag bara att förstöra det. Jag hade det så samladt som uttryck, men nu, de sista dagarna, har jag velat få med allt det där hotande, som har kommit i edra ögon, och då går det sönder för mig.

INEZ. Och när det är färdigt?

KELLER. Hvad menar ni?

INEZ. Reser ni då?

KELLER. Naturligtvis.

INEZ. Hvart reser ni då?

KELLER. Det vet jag inte. Det är mig alldeles likgiltigt.

INEZ. Kan ni inte stanna litet längre hos oss? — Stanna öfver — öfver mitt bröllop?

KELLER. Nej, fröken Inez. Jag kan inte stanna öfver ert bröllop, därtill kan ingen i världen tvinga mig. —

INEZ. Jag vill inte alls försöka tvinga er — jag ville bara be er. —

KELLER. Det ska ni inte göra, för jag kan bara svara nej.

INEZ. Och hvarför?

KELLER. Det vet ni.

INEZ. Jag vet ingenting. Jag vet bara att vecken på min klänning inte alls vilja falla vackert i dag. *Hon rör vid sin klänning.* I går fick ni dem att ligga så bra.

KELLER. Å, nej! Nu förstör ni det ju alldeles! Låt mig göra det där! *Han går till henne och lägger sig på knä för hennes fötter, medan han arrangerar klänningen.* De äro båda osynliga för herr v. Kuhn.

INEZ *böjer sig öfver honom och säger.* Hvarför vill ni resa?

KELLER. Ni ska inte vara grym, fröken Inez. Ni vet det mycket väl.

INEZ. Men jag vill höra det, höra det! Vi ha så kort tid! Vi få inte förlora ett ögonblick. Skynda er och säg mig — hvarför vill ni resa?

KELLER *ser upp emot henne.* Därför att jag älskar er!

INEZ. Ännu en gång! Låt mig höra det ännu en gång!

KELLER. Jag älskar, älskar — älskar er!

INEZ *håller händerna för ögonen.* Å! *Paus.*

V. KUHN *vänder på stolen och sträcker fram halsen.* Hvarför kryper ni så där omkring på golfvet?

KELLER *reser sig och går till staffliet.* Jag skulle blott ställa om, att allt kom i sina rätta fällar. Se nu på fröken Inez! Liknar hon inte en staty? En staty af lyckans gudinna.

V. KUHN. Mycket möjligt! Mycket möjligt! Jag har verkligen aldrig sett den.

KELLER. Ja, nu fattas bara rosorna! Men jag begriper inte hvar friherrinnan har tagit vägen? — Skulle ni inte vilja vara så snäll och gå ned i parken och försöka få tag i henne?

V. KUHN. Jag? — Nej, det kan verkligen aldrig komma i fråga.

INEZ. Å jo, Henry! Jag ber dig därom. Vi måste någon gång bli färdiga med porträttet.

V. KUHN. Ja, när du säger »gå!» då går jag naturligtvis. Men du ska inte vara orolig. Jag ska genast vara tillbaka. *Han går ut genom trädgårdsdörren.*

Sjätte scenen.

INEZ. KELLER.

KELLER. Hvad har ni nu gjort, fröken Inez? Bara ni inte gjort er olycklig.

INEZ *går honom till mötes*. Det beror väl på dig! *Hon räcker honom båda händerna, som han kysser.*

KELLER *släpper hennes händer, tar paletten och börjar ifrigt skrapa därpå*. Men har ni också riktigt tänkt öfver hvilken osäker framtid, jag har att bjuda er?

INEZ. Du tror ju på dig själf, och jag tror på dig, då äro vi ju två om det.

KELLER. Men det är också nödvändigt att de andra tro på mig, om jag skall kunna existera. Ännu har jag inte fast mark under fötterna.

INEZ. Jag anser mig ha rätt att säga dig, att jag inte är fattig — ty jag är säker på att den hemgift, min tant lofvat mig, kommer hon inte att neka mig därför att jag nu själf väljer min man.

KELLER. Men det är just det som pinar mig. Jag skulle vilja lägga all världens härlighet för dina fötter, och i stället skulle det nu bli jag som — som mottager allt af dig. — Nej! Det skulle jag

inte kunna uthärda. En man måste ha så mycken stolthet att han —

INEZ. Ack! Ni män med eder stolthet! Om jag stod här med två tomma händer, skulle min stolthet inte lida det minsta genom att emottaga allt af dig. När man älskar hvarandra är det ju inte längre skillnad på mitt och ditt.

KELLER. Ja, det är lätt för en kvinna att resonera på det viset. Men för en man! — Ja, du kan måhända inte riktigt förstå hur jag känner det, men — — — *Han går orolig fram och åter.*

INEZ *står stilla och ser efter honom, säger därefter i en klagande ton.* Du vill alltså inte ha mig?

KELLER *griper hennes hand.* Å, Inez!

INEZ *släpper hans händer, står tankfull en stund, men säger därefter.* Nu vet jag hur det skall vara! Ernest! — Du får inte sälja porträttet!

KELLER. Får jag inte sälja det!

INEZ. Nej, jag skall sälja det för dig.

KELLER. Hvad menar du?

INEZ. Det skall du strax få se. — Där kommer tant!

Sjunde scenen.

DE FÖRRA. FRIHERRINNAN.

FRIHERRINNAN. Tänk, barn! Rosorna voro ännu inte utspruckna. Jag trodde så säkert att jag skulle finna dem, men de vänta på regn. *Ser ut genom fönstret.* Nu kommer nog först åsken, så kommer regnet — och så kommer rosorna. *Till Keller.* Det blir det sista, ni kommer att måla på porträttet.

INEZ. Men det har händt något, tant, medan du var borta.

FRIHERRINNAN *ser ängsligt från den ena till den andra.*

INEZ. Han vill inte sälja porträttet.

FRIHERRINNAN. Vill han inte! — Å! — *Hon lägger handen på hjärtat och sjunker ned på en stol.* Skall jag upplefva det ännu en gång!

INEZ *bakom hennes stol, klappar henne på hufvudet.* Hur mycket har du lofvat för porträttet, tant?

FRIHERRINNAN. Jaså! — Var det bara det! — Jo, tre tusen.

INEZ. Du förstår nog att det är för litet.

FRIHERRINNAN *lätad.* Var det bara det som det var fråga om! — Ja, naturligtvis — det dubbla! Det dubbla! Jag måste behålla porträttet. *Till Keller.* Är ni nöjd med det dubbla?

INEZ *ställer sig emellan dem.* Jag vet inte! *Ser på Keller.* Jag tror nästan att min målare tycker jag är mera värd.

FRIHERRINNAN *börjar le förstående.* Jaså det är du Inez som säljer porträttet?

INEZ. Jag är hans ombudsman. Det ligger i mitt intresse att han blir bra betald.

FRIHERRINNAN. Nå — hur mycket begär han?

INEZ. Hvad tycker du, tant? — Hur mycket anser du mig vara värd?

FRIHERRINNAN. Du är oskattbar! Men eftersom du förmodligen inte vill stanna hos mig för alltid, och jag absolut måste behålla porträttet, så frågar jag dig, hvad du skulle tycka om, i fall jag erbjöd herr Keller allt hvad jag bestämt till din hemgift,

och Sunnanå, när jag är död. — Men då ska du också komma ihåg, att jag inte har något mer till dig.

INEZ *till Keller.* Går ni in på det?

KELLER. Jag kan verkligen inte längre följa er tankegång, fröken Inez.

INEZ. Då skall jag arrangera det för dig. — Alltså! — Kontrakten låter se så här: Herr Ernest Keller öfverlämnar åt dig, älskade tant, det porträtt af mig, din brorsdotter, som han nyss målat, emot att du betalar honom min fulla hemgift, samt Sunnanå, när du en gång är död — hvilket jag hoppas aldrig, aldrig skall ske! *Hon omfamnar och kysser friherrinnan häftigt. Till Keller.* Är ni nöjd med detta — herr Keller?

FRIHERRINNAN *i sittande ställning, räcker honom handen.* Hon vet hur hon vill ha det!

KELLER *kysser hennes hand.* Men ni, fru friherrinna, får också ni det som ni vill ha det?

FRIHERRINNAN. Jo, jag förstår fullkomligt, att en målare föredrar modellen framför porträttet. — Jag har haft god tid att tänka öfver det — nästan hela mitt lif! —

INEZ. Och här står nu jag, en fattig, föräldralös flicka, som inte äger två öre, sedan min tant försingrat hela min hemgift på mitt porträtt. Nu har jag väl inte minsta utsikt att nånsin få en man, för en sådan rik man som herr Keller kan väl aldrig tänka på att — — — *Hon utstöter ett glädjeskrik och faller honom om halsen.*

FRIHERRINNAN *rörd.* Ja, du förstod att fånga din lycka!

Åttonde scenen.

DE FÖRRA. v. KUHN.

V. KUHN. Jag fann henne inte. Jag kom för sent.
INEZ. Det gör ingenting! Det ska inte målas
mera på porträttet.

V. KUHN. Är det färdigt? — Nå, det var då
för väl. Nu ska — —

KELLER. Jag börja på ett nytt med det allra
första, och det ska bli — — —

V. KUHN. Å, nej! Jag ber er. Låt bli det.
Låt oss nu anse hela saken färdig och avslutad.

KELLER. Som ni vill! Inte mig emot.

V. KUHN *ser från den ena till den andra*. Får jag
fråga —? Jag begriper inte! Ni se alla så besyn-
nerliga ut! Har det händt någonting märkvärdigt?

KELLER. Ja, något högst märkvärdigt.

V. KUHN. Lyckligt, vill jag hoppas?

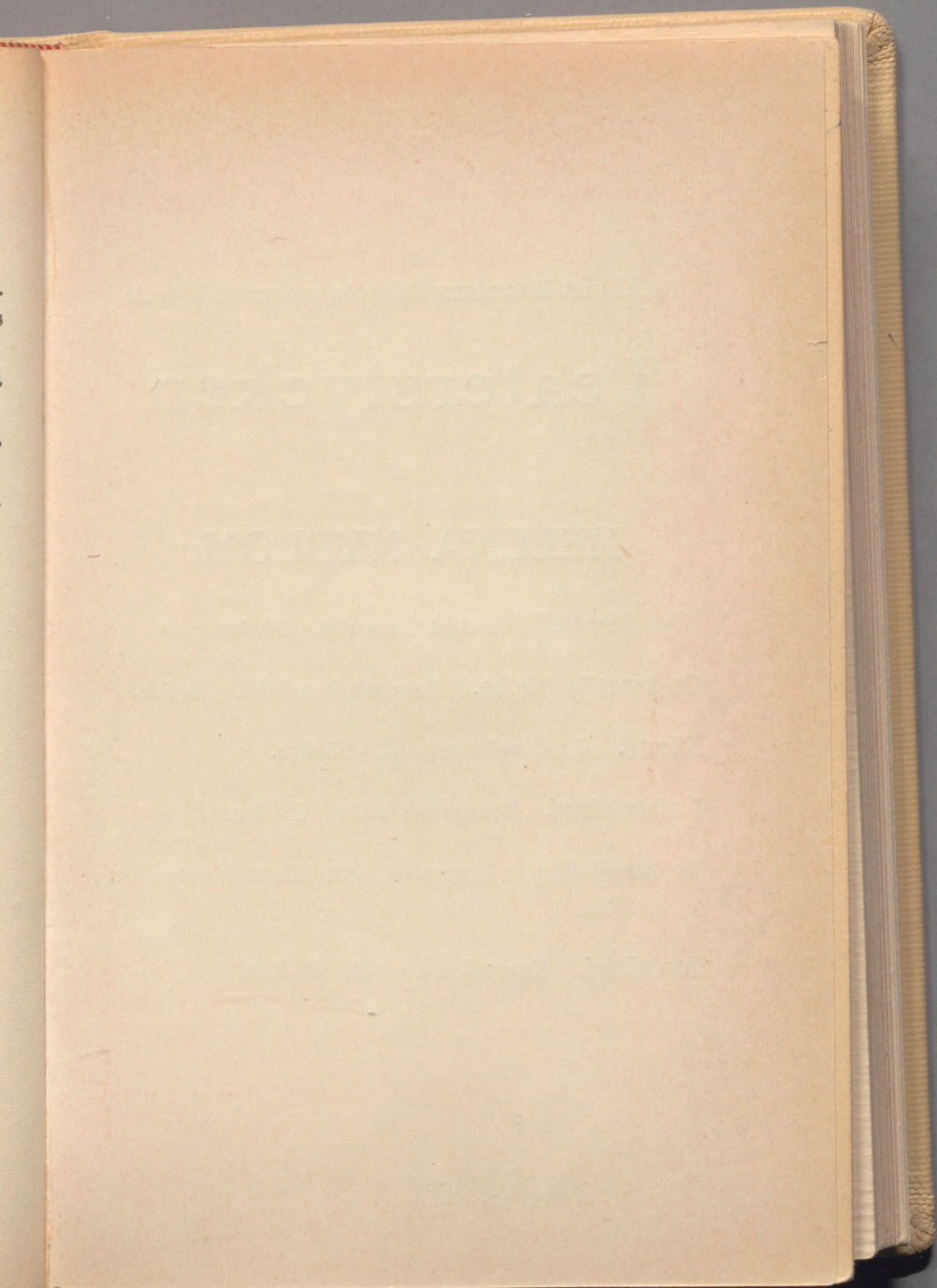
INEZ. Utomordentligt lyckligt! —

FRIHERRINNAN. Ja, jag vet inte hvad du kallar
det, Henry.

V. KUHN. Och, törs man fråga? — *Man hör en
väldig åskskräll*. Bevare oss väl! — *Han springer till
fönstret och tittar ut*. Nu kommer det! — Hela him-
len kolsvart!

KELLER. Ja, nu ha vi ovädret öfver oss. Nu
börjar åskan!

Ridå.

På **Albert Bonniers** förlag ha utkommit följande

Teaterstycken

af

HELENA NYBLOM:

"Det Ringer!" Skämt i en akt. 60 öre.

En trasslig härfva. Proverb i en akt. 50 öre.

Hämnd. Lustspel i en akt. 75 öre.

I sista stund. Dramatisk scen. 50 öre.

En musik-kur. Dramatisk scen för två personer.
50 öre.

Porträttet. Komedi i en akt. 50 öre.